

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1958-1959.

VERGADERING VAN 8 JULI 1959.

Ontwerp van wet tot invoering van tijdelijke fiscale ontheffingen met het oog op het begunstigen van aanvullende beleggingen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE FINANCIEN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VAN LOENHOUT.

DAMES EN HEREN,

Het onderhavige wetsontwerp maakt deel uit van de reeks fiscale wetten waarbij aan de ondernemingen onder welbepaalde voorwaarden zekere ontheffingen worden toegestaan.

Deze ontheffingen met tijdelijk karakter, hebben tot doel de investeringen te stimuleren en aldus tot de economische expansie van ons land bij te dragen.

Het ontwerp verleent geen voordelen aan de vervangingsinvesteringen; alleen de aanvullende investeringen worden bedoeld, d. w. z. diegene welke vanwege de onderneming een aanvullende krachtinspanning hebben geëist.

Technische uiteenzetting van het ontwerp.

De winsten van industriële of ambachtsbedrijven — rechtspersonen of natuurlijke personen — worden van de bedrijfsbelasting vrijgesteld ten belope van een bedrag gelijk aan 30 % van de waarde der

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De hh. DOUTREPONT, voorzitter; Adam, Couplet, De Baeck, baron de Dorlodot, Louis Desmet, Godin, Harmegnies, Hougardy, Janssen, Lacroix, Leemans, Ligot, Molter, Van Bulck, Van Laeys, Vermeylen, Vreven, Wiard, en van Loenhout, verslaggever.

R. A 5746.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

276 (Zitting 1958-1959) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1958-1959.

SÉANCE DU 8 JUILLET 1959.

Projet de loi apportant temporairement des aménagements fiscaux en vue de favoriser des investissements complémentaires.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. VAN LOENHOUT.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi fait partie d'une série de lois fiscales, accordant certaines immunités dans des conditions bien déterminées.

Ces immunités à caractère temporaire ont pour but de stimuler les investissements et de contribuer ainsi à l'expansion économique du pays.

Le projet n'accorde aucun avantage aux investissements de remplacement; seuls sont visés les investissements complémentaires, c'est-à-dire ceux qui ont exigé un effort supplémentaire de la part de l'entreprise.

Exposé technique du projet.

Les bénéfices réalisés par les exploitations industrielles ou artisanales — personnes morales ou personnes physiques — seront immunisés de la taxe professionnelle à concurrence d'une somme

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. DOUTREPONT, président; Adam, Couplet, De Baeck, le baron de Dorlodot, Louis Desmet, Godin, Harmegnies, Hougardy, Janssen, Lacroix, Leemans, Ligot, Molter, Van Bulck, Van Laeys, Vermeylen, Vreven, Wiard, et van Loenhout, rapporteur.

R. A 5746.

Voir :

Document du Sénat :

276 (Session de 1958-1959) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

aanvullende beleggingen, in bedrijfsimmobiliën of -uitrusting, in de Belgische onderneming van de belastingplichtige gedaan gedurende elk van de jaren 1959 of 1960 (of van de boekjaren afgesloten in de loop van elk van de jaren 1960 of 1961).

Die belastingvrijstelling zal echter verdeeld worden over drie jaren, namelijk 10 % voor het tijdperk tijdens hetwelk de investering is geschied, en 10 % voor elk van de twee volgende belastbare tijdperken.

Ingeval evenwel de belastbare winst van één van die drie perioden onvoldoende is om de aftrekking van de vrijstelling van 10 % te kunnen toepassen, kan het overblijvende gedeelte van deze vrijstelling op de winsten van de vijf volgende tijdperken worden overgedragen.

De vrijstelling wordt niet berekend op de basis van de totale waarde van de beleggingen, maar op de waarde van de aanvullende beleggingen. Onder aanvullende beleggingen verstaat de wet het verschil tussen :

- eensdeels, de afschrijvingswaarde van de bedrijfsimmobiliën en -uitrusting verkregen of tot stand gebracht in de loop van het beschouwd belastbaar tijdperk;
- en, anderdeels, het totaal van :

a) de opbrengst voortkomende van de tegeldekking, tijdens bedoeld tijdperk, van bedrijfsimmobiliën en -uitrusting, zomede van in de onderneming belegde participaties en waarden in portefeuille;

b) het bedrag van de voor hetzelfde tijdperk op fiscaal gebied aanneembare afschrijvingen voor het geheel van de bedrijfsimmobiliën en -uitrusting, die op het einde van het vorig belastbaar tijdperk in de onderneming waren belegd.

Feitelijk zullen de beleggingen in immobiliën en uitrusting van een nieuw opgerichte onderneming in hun geheel als aanvullende beleggingen worden beschouwd, maar om te voorkomen dat van de vrijstelling misbruik wordt gemaakt, bepaalt de wet dat de bedrijfsimmobiliën en -uitrusting overgenomen bij gelegenheid van een opslorping of een fusie van vennootschappen of een inbreng van bedrijfstakken, die gedaan werden met vrijstelling van belasting, niet in aanmerking komen bij de vaststelling van de waarde der aanvullende beleggingen in hoofde van de opslorpende of uit de fusie ontstane vennootschap of van de vennootschap die de inbreng van een bedrijfstak geniet.

In het belang van de belastingplichtigen is bepaald dat de belastbare winst waarop de vrijstelling wordt toegepast, vooraf verminderd wordt met :

a) de vrijstellingen die de samengeschakelde wetten verlenen voor de bouw van arbeidswoningen of andere inrichtingen ten behoeve van het personeel van het bedrijf (art. 27, § 2, 5°, van de voornoemde samengeschakelde wetten);

égale à 30 % de la valeur des investissements complémentaires qui seront effectués en immeubles ou outillages professionnels dans l'entreprise belge du redevable, pendant chacune des années 1959 ou 1960 (ou des exercices comptables clôturés au cours de chacune des années 1960 ou 1961).

Cette immunité sera cependant répartie sur trois années, soit 10 % pour la période au cours de laquelle l'investissement est effectué et 10 % pour chacune des deux périodes imposables suivantes.

Cependant, si le bénéfice imposable de l'une ou l'autre de ces trois périodes est insuffisant pour permettre la déduction de l'immunité de 10 %, le reliquat de cette immunité pourra être reporté sur les bénéfices des cinq périodes imposables subséquentes.

L'immunité est calculée, non pas sur la base de la valeur totale des investissements, mais sur la valeur des investissements complémentaires. La loi entend par investissement complémentaire la différence entre :

- d'une part, la valeur amortissable des immeubles et outillages professionnels acquis ou constitués pendant la période imposable envisagée;
- et, d'autre part, le total formé par :

a) le produit résultant de la réalisation, au cours de la dite période, d'immeubles et outillages professionnels et de participations et valeurs de portefeuille investies dans l'entreprise;

b) le montant des amortissements admis au point de vue fiscal pour la même période en raison de l'ensemble des immeubles et outillages professionnels qui étaient investis dans l'exploitation à la fin de la période imposable précédente.

En fait, l'ensemble des investissements d'immeubles et outillages effectués par une nouvelle entreprise sera considéré comme un investissement complémentaire, mais pour éviter une immunité injustifiée, la loi précise que les immeubles et outillages repris à l'occasion d'une absorption ou d'une fusion de sociétés ou d'un apport de branches d'activité, opérés en exemption d'impôt, n'interviendront pas lors de la détermination de la valeur des investissements complémentaires dans le chef de la société absorbante ou née d'une fusion ou de la société bénéficiaire d'un apport d'une branche d'activité.

Dans l'intérêt des contribuables, il est prévu que le bénéfice imposable sur lequel l'immunité est à imputer, sera d'abord diminué de :

a) les immunités prévues par les lois coordonnées pour les sommes affectées à la construction d'habitations ouvrières ou d'installation en faveur du personnel de l'entreprise (art. 27, § 2, 5°, desdites lois coordonnées);

b) de terugvorderbare verliezen van de vijf vorige jaren (art. 32 ibidem);

c) de reeds aangeslagen vaste inkomsten (art. 52 ibidem);

d) de vrijstellingen bepaald bij de wet van 1 juli 1954 ter bevordering van de productieve investeringen.

Ten slotte zal de bij dit ontwerp van wet ingevoerde vrijstelling slechts worden toegestaan indien de belastingplichtige een boekhouding voert overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van Koophandel en voor zover de waarde van de aanvullende beleggingen ten minste 50.000 frank per belastbaar tijdperk bedraagt.

Het voorgelegde ontwerp neemt geenszins de bepalingen van de wet van 1 juli 1954 tot bevordering van productieve investeringen over. Weliswaar voorziet het eveneens in een over drie jaren te spreiden vrijstelling van 30 %, maar het wijkt van de laatstgenoemde wet af op de volgende punten :

1. de vrijstelling is beperkt tot de bedrijfsbelasting, terwijl op grond van de wet van 1 juli 1954 deze vrijstelling eveneens aangerekend mocht worden op de uitgekeerde, in de mobiliënbelasting belastbare winsten.
2. alleen de aanvullende beleggingen vallen onder deze wet, terwijl de wet van 1 juli 1954 toepasselijk was op alle investeringen in materieel en uitrusting, doch dan met productief karakter;
3. het minimum-bedrag van de aanvullende belegging is op 50.000 frank bepaald, tegenover 250.000 frank in de genoemde wet.

Beraadslaging.

De Minister verklaart dat het verlies, dat voor de begroting uit de toepassing van het ontwerp zal voortvloeien, voor het eerste jaar op ongeveer 240 miljoen is geraamd. Dit cijfer zal volgens hem echter niet bereikt worden, omdat de formule voor de bepaling van de aanvullende beleggingen sedertdien is gewijzigd in die zin dat ook de opbrengst van de tegeldemaking van de verkochte bestanddelen zal worden afgetrokken van de waarde van de beleggingen. Deze raming steunt op zeer ernstige statistieken welke door de studiedienst van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas werden bezorgd, en waarover meer bijzonderheden gegeven zijn in het verslag namens de Kamercommissie voor de Financiën. Naar zijn oordeel is dit een maximum, dat meer dan zijn tegenwicht zal vinden in nieuwe inkomsten.

Een lid vraagt wanneer een belegging als verwezenlijkt zal worden beschouwd.

De Minister antwoordt dat het ontwerp van wet de aflosbare beleggingen beoogt en dat aan de hand van de boekhouding zal behoren te worden uitge-

b) les pertes récupérables des cinq années précédentes (art. 32 ibidem);

c) les revenus permanents déjà taxés (art. 52 ibidem);

d) les immunités prévues par la loi du 1er juillet 1954 tendant à favoriser les investissements productifs.

Enfin, l'immunité prévue par le projet de loi ne sera accordée que si le redevable tient une comptabilité conforme aux dispositions du Code de Commerce et pour autant que le montant des investissements complémentaires atteigne au moins 50.000 francs par période imposable.

Ce projet de loi ne reprend nullement les dispositions de la loi du 1er juillet 1954 tendant à favoriser les investissements productifs. S'il prévoit également une immunité de 30 % à répartir sur trois années, il diffère de cette dernière loi sur les points suivants :

1. l'immunité est limitée à la taxe professionnelle, alors que la loi du 1er juillet 1954 permettait d'imputer l'immunité sur les bénéfices distribués taxables à la taxe mobilière;
2. seuls les investissements complémentaires bénéficieront de la loi, tandis que la loi du 1er juillet 1954 s'appliquait à tous les investissements en matériel et outillage, mais productifs.
3. le minimum de l'investissement complémentaire est fixé à 50.000 francs contre 250.000 fr. dans la loi précitée.

Discussion.

Le Ministre déclare que le déchet budgétaire qui résultera du projet pour la première année d'application, a été évalué à environ 240 millions. Il estime cependant que ce chiffre ne sera pas atteint du fait que, depuis lors, la formule pour la détermination des investissements complémentaires a été modifiée, en ce sens que sera également déduit de la valeur des investissements le produit de la réalisation des éléments vendus. Cette évaluation est basée sur les statistiques très sérieuses fournies par le service des études de la Caisse Générale d'Epargne et dont on trouve le détail dans le rapport fait au nom de la Commission des Finances de la Chambre. Il estime d'ailleurs que c'est là un maximum qui sera largement compensé par des ressources nouvelles.

Un membre pose la question de savoir quand un investissement sera considéré comme réalisé.

Le Ministre répond que le projet de loi vise les investissements amortissables et qu'il y a lieu de se référer à l'enregistrement comptable pour déter-

maakt of een belegging verwezenlijkt is. De beleggingen met betrekking tot afgesloten contracten en koopovereenkomsten zullen dus slechts in aanmerking worden genomen voor zover een effectieve uitgave is geboekt.

De Minister legt uit dat de contracten afgesloten vóór 1958 en uitgevoerd in 1959, bijvoorbeeld, aangerekend worden voor de waarde van de in 1959 verwezenlijkte en geboekte beleggingen.

De ervaring leert, aldus een lid, dat de wet van 1 juli 1954 geen bijzonder gelukkige uitwerking heeft gehad, maar dat zij voornamelijk tot gevolg had dat belangrijke vermogens, die niet vrijgesteld hadden mogen worden, aan belasting konden ontkomen. Hoewel het huidige ontwerp een beperkter werkingssfeer heeft, zullen toch beleggingen vrijgesteld worden die de bedoelde personen en maatschappijen normaal zouden gedaan hebben, omdat zij er in elk geval belang bij hadden, voornamelijk tijdens de huidige periode van opleving. Hij onderstreept het feit dat de Minister verklaart dat de wet in een zeer begrijpende geest toegepast zal worden, met name op beleggingen waartoe reeds besloten was of waarmee zelfs reeds een aanvang gemaakt is, en die in 1959 enkel voleindigd werden. Het lid trekt hieruit de conclusie dat deze vrijstellingen geen nut hebben voor 's lands algemene economie en overmatige voordelen aan de betrokkenen verlenen.

Een ander lid verlangt te weten hoe de administratie zal optreden tegenover vervolmakingen van een belegd element; hij oppert tevens bezwaren tegen de verplichting een boekhouding te voeren om het voordeel van de wet te kunnen genieten.

De Minister verklaart dat de eerste kwestie in een zeer begrijpende geest zal worden onderzocht, maar dat een regelmatige boekhouding nodig is om een minimum van controle te kunnen uitoefenen. In dit verband verwijst hij naar zijn antwoord op een soortgelijke vraag welke gesteld werd bij de behandeling van het ontwerp van wet op de meerwaarden.

Een lid stelt de vraag of een electriciteitsmaatschappij het voordeel van de wet zal kunnen genieten op grond van de beleggingen die zij zal doen.

De Minister antwoordt dat de wet van toepassing zal zijn op de nijverheids- en ambachtelijke ondernemingen en dat een electriciteitsmaatschappij ontegensprekelijk een industrieel karakter heeft.

* * *

Het ontwerp van wet is met 10 tegen 4 stemmen aangenomen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
F. VAN LOENHOUT.

De Voorzitter,
A. DOUTREPONT.

miner si un investissement est réalisé. Les investissements afférents à des contrats et marchés parfaits ne seront donc retenus que dans la mesure où un décaissement effectif aura été comptabilisé.

Il précise que les contrats conclus avant 1958 et exécutés en 1959, par exemple, entrèrent en ligne de compte pour la valeur des investissements effectués et comptabilisés en 1959.

Un commissaire fait observer que l'expérience a montré que la loi du 1er juillet 1954 n'avait pas eu d'effets particulièrement heureux, mais qu'elle avait surtout soustrait à la fiscalité des avoirs importants qui n'auraient pas dû être immunisés. Bien que le projet actuel soit plus restrictif, il n'empêche qu'il immunisera des investissements que les personnes et sociétés visées feraient normalement et ont intérêt à faire en tout état de cause et spécialement dans la période actuelle de reprise. Ce qu'il souligne, c'est le fait que le Ministre déclare que la loi sera appliquée dans un esprit de large compréhension, et notamment à des investissements déjà décidés, ou même commencés, mais seulement parfaits en 1959. Ce commissaire en conclut qu'il s'agit d'immunisations inutiles pour l'économie générale du pays et d'avantages excessifs en faveur des intéressés.

Un autre membre désire savoir comment l'administration agira dans les cas de perfectionnements apportés à un élément investi; il critique aussi l'obligation de tenir une comptabilité pour pouvoir bénéficier de la loi.

Le Ministre déclare que la première question sera examinée dans un esprit de large compréhension, mais qu'une comptabilité régulière est indispensable pour pouvoir exercer un minimum de contrôle. A ce sujet il rappelle la réponse qu'il a donnée à une question analogue posée lors de l'examen du projet de loi relatif aux plus-values.

Un membre se demande si une société de distribution d'électricité pourra bénéficier de la loi en raison des investissements qu'elle effectuera.

Le Ministre répond que la loi s'appliquera aux entreprises industrielles et artisanales et qu'une société de distribution d'électricité a incontestablement un caractère industriel.

* * *

Le projet de loi a été adopté par 10 voix contre 4.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
F. VAN LOENHOUT.

Le Président,
A. DOUTREPONT.